

Spira

Vinter 2020-2021

Tema Miljö

Drop in dop och vigsel

Provtryckning av gravstenar

VINTER 2020/2021

INNEHÅLL:

- 3 Mannes tankar
- 4-5 Miljö
- 6-7 Miljö/Andakt
- 8-9 Kalender
- 10-11 Kalender/Stilla Natt
- 12-13 Barnpyssel/Drop in dop och vigsel
- 14-15 Provtryckning av gravstenar/Kontakt
- 16 Korsord

KAN DU BIBELORDET?

Luk 2:10-11

SPIRA UTGES AV:
VÄSTRA TUNHEMS PASTORAT
Ansvarig utgivare: Manne Bennehed
Layout: Helen Andersson
Papper: Miljövänligt: Galerie Art Silk
Upplaga: 6 000 ex
Tryck: Just Nu
Foto framsida: Kristin Lidell/IKON

Västra Tunhems pastorat
Granåsvägen 22
468 33 Vargön
Tfn: 0521-26 58 50
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/tunhem

sensus

GRATTIS KORSORDSLÖSARE!

Stort grattis till er som hade alla rätt i HÖSTKRYSSSET! Vinst har kommit med posten!

Kent Almqvist
Ingrid och Gunnar Andersson
Sonja Stridh
Kjell Gustavsson
L Wahlqvist
Margareta Andersson
Marita Ragnarsson
Jan-Olov Svensson
Ulla Haglund
Kerstin Hammarberg

INTERNATIONELL GRUPP

Det finns nu en internationell grupp i pastoratet. Den består av församlingsrådets ombud för Skut respektive ACT Svenska kyrkan, några ur personalen samt övriga intresserade. Avsikten med gruppen är att uppmuntra våra respektive församlingars ansträngningar vad gäller ACT Svenska kyrkan och Skut och att stötta varandra i detta arbete. Den som är intresserad av detta får gärna vara med.

Kontaktpersoner: Sven Bild och Helena Nylén

*God Jul
och Gott nytt år*

önskar

Svenska kyrkan
Västra Tunhem

Krubban i Gärdhems kyrka. Foto: Petra Waller

MANNES TANKAR

GOD JUL!

Snart önskar vi varandra God Jul när vi träffas och visst är det något vi alla vill ha, en god jul. Kring jul har nog de flesta av oss traditioner som vi brukar göra med nära och kära eller upplevelser vi sett fram emot, men hur blir det i år?

Vi har under detta året fått fundera över mycket och det behöver vi göra även under de högtider som ligger framför oss, hur hanterar vi våra vanliga traditioner som vi brukar ha. Vi som arbetar med gudstjänsttraditioner i församlingarna har fått tänka om inför de kommande högtiderna, inget som vi tänkt göra men något vi måste. Så när ni läser om våra gudstjänster så kommer ni att upptäcka att det inte är som vanligt, men vi firar våra högtider. För det är ju trots allt så att grunden för våra gudstjänster är alltid kvar, det finns en Gud som delar vårt liv och som längtar efter oss.

Även i år får vi fira advent, lucia, Jesu födelse, nyår och att de tre vise männen kommer till det lilla stallet. Hur vi gör det ändras men inte grunden för de olika högtiderna. Guds närvaro finns där och vill säga oss något, det kan vi fortfarande lyssna in för det budskapet är inte beroende av traditioner.

Så fira Guds närvaro på jorden och kärlek till oss människor på det sätt som trots allt är möjligt, om än i en förändrad möjlighet.

Så är det också med våra traditioner i våra egna sammanhang, fira högtiderna såsom det är möjligt. Kärleken till de vi har nära våra hjärtan är kvar och de kan vi dela livet med, kanske inte alltid lika nära eller på vårt vanliga sätt men vi kan hitta sätt och möjligheter att ge varandra kärlek. ”Störst av allt är kärleken” står det i bibeln och så är det, kärleken hittar vägar framåt även i märkliga tider. Tillsammans gör vi detta möjligt, att hitta vägen framåt.

Till er alla, från er kyrkoherde,
GOD JUL!

MANNE BENNEHED

När miljöarbete och klimatkris kommer på tal är nog inte kyrkan det första man associerar till. Det är dock inte svårt att hitta argument i Bibeln för att kyrkan med all kraft borde, ja, måste engagera sig i allt vad miljö- och klimatfrågor heter. Som jag ser det har den kristna kyrkan bäst skäl av alla att vara miljövän. Allt för att vara trogen sin Herre.

I Bibelns skapelseberättelser hittar vi människans grundvillkor mycket träffsäkert avhandlade. De här kapitlen är oerhört viktiga symboliskt och de är ständigt högaktuella för vår självförståelse. Det

som behöver lyftas fram, i en allt akutare kris, är att människan har ett slags grunduppgifter. Uppgifter som vi åter och åter behöver fundera på. Den första uppgiften är att föröka sig och lägga jorden under sig. Detta har vi uppfyllt och det har med tiden blivit en del av problemet. När vi blivit så många spelar det allt större roll hur vi hanterar naturen.

Foto: Eva Almqvist/IKON

Den andra uppgiften är att ”bruka och vårda” skapelsen. I 1917 års bibelöversättning står det ”bruka och bevara”, vilket lyfter fram en viktig nyans.

Vi får alltså bruka allt som finns i skapelsen och bara fantasin sätter gränser för det. Men vi ska också vårda och bevara och där glappar det betänkligt. Vi har en benägenhet att överutnyttja resurser. Stellers sjöko, qvaggan, garfågeln, vandringsduvan, kejsarspetten och den karibiska munksälen är alla utrotade på grund av vår oförmåga att sätta stopp i tid. Detta är högst beklagligt eftersom världen blir allt fattigare för varje art som försvinner. Att kommande generationer berövas skapelsens fulla härlighet är i sig ytterst beklagligt. Att de berövas resurser de skulle ha behövt för sin överlevnad är än allvarligare.

”Lyssna till vetenskapen”

GRETA THUNBERG

Människan får också i uppgift att sätta namn på djuren. Det berättas att Gud, när han skapade djuren till hjälp för Adam, förde dem till honom för att se vad han skulle kalla dem. Och som Adam kallade dem fick de heta. Människan sätter fortfarande namn på djur. Ärligen beskrivs för vetenskapen nya arter. Det är väl egentligen detta som all vetenskap handlar om: att sätta namn, inte bara på djur, utan på varje företeelse man över huvud taget kan urskilja. När vi sätter namn på något lyfter vi fram det, gör det till vårt och för in det i människans sfär av medvetenhet. Den stora frågan är varför Gud låter Adam sätta namn. Varför gjorde inte Gud själv det? Jo, kanske vill Gud att vi skall se skapelsen i hela dess förunderliga komplexitet och mångfald och göra den till vår i hela dess skönhet. Skapelsen är ju i sig ett utflöde av Guds kärlek och det

behöver vi på djupet se och förstå. Att Gud själv älskar den skapelse vi fortfarande sätter namn på är fundamentet för vårt skapelseansvar och bevarandet. Men också vi själva behöver det. Bevarandet bevarar oss själva.

Foto: Jeff Weese/IKON

Enligt Jesus själv är det viktigaste budet följande: Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv. Först Gud alltså och då är det svårt att utesluta hans skapelse och sedan medmänniskan. Sedan går det, enligt Jesus, ändå inte att älska Gud utom genom att älska sin medmänniska. Alla skulle nog hålla med om att det är svårt att säga att man riktigt älskar en medmänniska om man samtidigt är med och förstör hennes livsmiljö. Vi behöver vara mer helgjutna än så. Vi måste ta hand om allas vår livsmiljö också.

Klimat-, miljö-, freds- och rättvisefrågor hänger alla ihop och det brådskar. Jag säger som Greta Thunberg ”Lyssna till vetenskapen” och dra konsekvenserna av det. Det är mest kärleksfullt och det enda hållbara.

**SVEN BILD,
PRÄST**

Foto: Albin Hillert/IKON

Att vi alla måste vara rädda om den värld vi lever i är inget nytt och inom kyrkan har vi uppdraget att värna skapelsen, därför ser även den nationella kyrkan vägar framåt i detta. Två uttryck för detta är; ”Ett biskopsbrev om klimatet” och ”Svenska kyrkans färdplan för klimatet”.

Svenska kyrkans biskopar har skrivit ett biskopsbrev för att uppmantra till arbete för en hållbar värld att överlämna till våra barn. Kort kan sägas att det lyfter upp frågan att det inte bara handlar om tekniska, politiska och ekonomiska lösningar utan att det handlar om mening, mod och hopp som befriar till handlingskraft. Hopp som frigör handlingskraft, hopp som börjar i lovsång till skapelsen. I Guds rike är allting en gåva innan det blir en uppgift. Tron ger frimodighet att våga förändring

även när det är svårt att greppa. Brevet belyser hur det ser ut men ger också uppmaningar och råd framåt. För så som de skriver.

”Vi måste alla ompröva vårt sätt att tänka kring livsstil, välfärd, hållbarhet och rättvisa: för skapelsens skull, för livets skull, för våra barnbarns och deras barnbarns skull.”

Färdplanen sätter ord på mål på lång sikt och etappmål på vägen dit. Tanken är att Svenska kyrkan skall vara klimatneutralt senast 2030, kyrkan skall inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen. Målet är att det till största delen skall ske genom utsläppsminskningar inom hela den Svenska kyrkans organisation, när det inte går att komma längre med detta handlar det om kompensatoriska åtgärder för att nå målet.

NÅGRA ETAPPMÅL TILL 2022 ÄR ATT:

- Starta samtal, utbildningar och se till att kunskapen om globala organisationer blir kända.
- Energiförbrukningen skall minska med 10% och fossila bränslen vara utfasade, klimatpåverkan från byggnader vara halverade jämfört med 2017.
- Bidra till till produktion av förnybar el.
- Bidra till omställningen till fossilfria transporter och minska utsläppen från egna resor.

**MANNE BENNEHED,
KYRKOHERDE**

Svens MILJÖTIPS

Ingen kan göra allt, men alla kan göra något. Små bäckar av miljöanpassningar blir till en hel å och en värld som kommer att hålla längre.

1. Vi gör eget sköljmedel till tvätten. Utöver miljövänligt så är det billigt. Blanda 2 dl 24%-ig ättika med 5 dl uppkokt och svalnat vatten. Det luktar inget, men vill du ha god lukt tillsätt 5-7 droppar eterisk olja. Då måste man skaka om innan man håller i sköljfacket. Två matskedar räcker.

2. Det är en hederssak att åka till återvinningen med så mycket vi bara kan. Det är förstås dumt att kasta det som någon annan kan få nytta av.

3. Vi handlar företrädesvis produkter med miljö- och rättvisemärkning, helst KRAV och Fairtrade. Det är skönt att veta att det jag handlar har kommit till på ett bra sätt och att alla i kedjan har fått anständigt betalt. Likaså känns det bra att maten inte innehåller ämnen som inte borde få finnas i mat. Det är också väldigt miljövänligt att äta närodlat och i harmoni med säsongen.

4. Vi äter större andel vegetariskt eftersom djurhållning i världen belastar både miljö och klimat alltför mycket. Vi försöker också hålla reda på kyl och frys så att vi slipper slänga mat.

5. Vi försöker använda våra kläder längre. När kläderna ändå är uttjänta utan att vara utslitna kan man skänka dem i någon klädinsamling eller rentav sälja dem. Det har blivit fint att köpa och använda second-hand.

Apropå överflödet
i vårt samhälle...

**”Man blir aldrig fattigare av att
dela med sig, det är bara en
synvilla i så fall”**

Sven Bild, präst

Psalm 65

En psalm av David, en sång, vers 9-14.

De som bor vid jordens ändar står häpna
inför dina mäktiga gärningar,
öster och väster fyller du med jubel.
Du tar dig an jorden och ger den regn,
du gör den bördig och rik.
Guds flod är full av vatten.
Du får säden att växa,
du sörjer för jorden.
Du vattnar åkerns fåror
och jämnar ut dess tilltor.
Med regnskurar gör du jorden mjuk,
du välsignar det som växer.
Du kröner året med goda gåvor,
där du går fram gror feta skördar.
Ödemarkens beten frodas,
höjderna klär sig i jubel.
Ängarna smyckas av fårjordar
och dalarna höljer sig i säd.
Allt är jubel och sång.

Foto: Kristina Strand Larsson/IKON

På Naturskyddsföreningens hemsida
www.naturskyddsforeningen.se
finns Grön Guide med ännu många mer tips.

Andakt:

FRID ÖVER JORDEN HERREN BJÖD

2 söndagen i advent kan vi läsa: *Men: om han drar sig undan är han inte längre till någon glädje för mig.* Hebreerbrevet 10
Som kristen har jag alltid frestats att dra mig undan andra människor. Jesus förvandlar en inifrån. Man blir trygg och känner sig utvald. Detta är inte fel. Men den här känslan av att man vet något som andra inte vet, kan få en att tro att man är sig själv nog och att man inte är i något större behov av andra människor. Men det var inte därför Gud lät sig födas till människa. Tvärtom, Jesus vill dra alla till sig, för att på det sättet också dra oss närmare varandra. Jag tror att Gud vill visa att livet med honom är mycket naturligare än vi tror. Vi har en förmåga att vilja krångla till saker och ting och att det är därför som vi har så svårt att hitta rätt. Kanske ligger hemligheten med den kristna tron just i själva överlåtelsen, att våga känna tillit till Gud just där jag befinner mig. Att helt enkelt stanna kvar i det sammanhang jag var när jag kom till tro. Vi behöver inte göra det så svårt. Jag minns när jag träffade biskopen i samband med att jag skulle utbildas till präst. Då frågade han mig:

- Har du många vänner i kyrkan?
- Nej tyvärr, jag har inte varit kyrklig så länge. Men jag har många vänner utanför kyrkan.
- Var rädd om dem.

Jag förstod inte då vad han menade, men nu gör jag det. Vi ska förbli i den gemenskap vi var. Jag tror att det är oerhört viktigt att vi landar i detta. För det är precis där Gud behöver mig. Just där ska jag sprida Guds kärlek vidare. Jag behöver inte bli andlig eller radikal för att följa Kristus.

Det handlar om att stanna kvar där jag är men öppna mitt hjärta för vad Gud vill.

Gud vill se sitt rike av frid breda ut sig över hela jorden. Men detta kan aldrig uppnås om vi stänger ute allt som känns hotande. Vi frestas förstås ständigt att gå den vägen. Man kan ju tänka att; jag pratar inte med den där jobbiga människan. Eller som i politiken då man lovar att stoppa invandringen, höja försvarsbudgeten, konstruera säkrare fängelser etc. Att hålla verkligheten ifrån sig är det mest ångestsskapande som finns: För hotbilderna i vår fantasi är alltid mycket värre än verkligheten. Falsk andlighet har alltid utnyttjat detta. Där man genom att avskärma människor från verkligheten gjort dem ännu räddare.

Jesus visar på en helt annan väg. Han tar oss i handen och leder oss tillbaka in i världen. Kom, säger han, den här världen, och de här människorna har jag skapat. Ta plats, njut av allt gott tillsammans med dem du har omkring dig. Guds dröm med just ditt liv handlar väldigt mycket om att du ska få komma till din rätt, blomma ut och bli till glädje för andra människor. Och det tar aldrig slut, det accelererar. Jesus kan verkligen förvandla allt. Och det spelar ingen roll om vi har smärtsamma erfarenheter i bagaget. Jesus, som har gått igenom allt det onda och kommit ut på andra sidan, tar med sig allt det som hänt och integrerar det i ett större flöde av liv. För Gud har en obegränsad förmåga att använda allt, även det dåliga och kan bygga en katedral av grus.

PETRA WALLER, PRÄST

OBS! VIKTIG INFO!

P.g.a. pandemin är det max antal 50 personer som gäller i Gärdhem, Vargön och Västra Tunhems kyrka. I våra mindre kyrkor är det färre antal. Vid vissa gudstjänster krävs dessutom anmälan till församlings-expeditionen tfn: 0521-26 58 50, se nedan.

December

29 november 1 advent

VÄSTRA TUNHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst med sångare ur Tunhemskören, präst Elisabeth Tengler. *Anmälan krävs.*

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst med sångare ur Gärdhems kyrkokör och blåsensemble, präst Petra Waller. *Anmälan krävs.*

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 11

Gudstjänst med sångare ur Åsaka-Björkekören, präst Manne Bennehed. *Anmälan krävs.*

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst med sångare ur Vänersnäs-kören, präst Elisabeth Tengler. *Anmälan krävs.*

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 17

Gudstjänst med solist Anna Ståhlgren Jensen, präst Petra Waller. *Anmälan krävs.*

VARGÖNS KYRKA KL. 18

Gudstjänst med solist Lena Arlid Frennberg, präst Manne Bennehed. *Anmälan krävs.*

6 december 2 advent

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 11

Gudstjänst med solist Anna-Theresé Hernqvist, präst Manne Bennehed.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst med solist Anna-Theresé Hernqvist, präst Sven Bild.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst med Velandeorkestern, präst Manne Bennehed.

13 december 3 advent

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 11

Gudstjänst med solist Niklas Gårdelid, präst Petra Waller.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst med solist Anna Ståhlgren Jensen, präst Petra Waller.

VÄSTRA TUNHEMS KYRKA KL. 16

Luciavandring med KFUM Hunnebergs scoutkår, präst Elisabeth Tengler. Mer info på hemsidan!
Anmälan krävs.

20 december 4 advent

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst med sångare ur Gärdhems kyrkokör och musiker från Velandeorkestern, präst Sven Bild.

24 december Julafton

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst kring krubban, präst Elisabeth Tengler.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst kring krubban, präst Petra Waller.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 11

Gudstjänst kring krubban med sångare ur Vänersnäs-kören, präst Sven Bild. *Anmälan krävs.*

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 23

Midnattsgudstjänst med solist Viktoria Karlsson, präst Manne Bennehed. *Anmälan krävs.*

OBS! P.g.a pandemin kan gudstjänsterna komma att ställas in, besök gärna vår hemsida som alltid är uppdaterad! www.svenskakyrkan.se/tunhem

25 december Juldagen

VÄSTRA TUNHEMS KYRKA KL. 8

Julotta med sångare ur Tunhemskören, präst Elisabeth Tengler. *Anmälan krävs.*

GÄRDHEMS KYRKA KL. 8

Julotta med sång av Eva och Eyvind Zakariasson, präst Petra Waller. *Anmälan krävs.*

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 8

Julotta med solist Viktoria Karlsson, präst Manne Bennehed. *Anmälan krävs.*

26 december Annandag Jul

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Präst Elisabeth Tengler.

27 december söndagen e jul

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Präst Petra Waller.

Januari

1 januari Nyårsdagen

VÄSTRA TUNHEMS KYRKA KL. 16

Gudstjänst med solist Anna-Theresé Hernqvist, präst Sven Bild.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 18

Gudstjänst med Anna-Theresé Hernqvist, präst Sven Bild.

3 januari söndagen e nyår

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst, präst Sven Bild.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

6 januari Trettondag Jul

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst med sångare ur Gärdhems kyrkokör, präst Petra Waller.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 16

Gudstjänst med sångare ur Åsaka-Björkekören, präst Petra Waller.

VARGÖNS KYRKA KL. 18

Gudstjänst, solist Linda Palmqvist. Präst Petra Waller.

10 januari 1 e Trettondagen

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

17 januari 2 e Trettondagen

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Petra Waller.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 17

Psalmtoppen, präst Petra Waller.

24 januari 3 e Trettondagen

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst med sånger från Iona. Präst Manne Bennehed.

31 januari Septuagesima

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Petra Waller.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Petra Waller.

Februari

7 februari Kyndelmässodagen

Denna söndag tänder vi ljus för alla barn som är födda under år 2020 i alla våra gudstjänster.

Foto: Camilla Svensson/Västra Tunhems pastorat

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 11

Lovsångsgudstjänst med kyrkbandet, präst Petra Waller.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst med solist Sofia Björke, präst Sven Bild.

GÄRDHEMS KYRKA KL 17

Gudstjänst med sångare ur Gärdhems kyrkokör, präst Petra Waller.

14 februari Fastlagssöndagen

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

17 februari Askonsdagen

VARGÖNS KYRKA KL. 18.30

Meditationsgudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

21 februari 1 söndagen i fastan

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

VÄNERSNÄS KYRKA KL. 16

Gudstjänst, präst Elisabeth Tengler.

VÄNE ÅSAKA KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Manne Bennehed.

28 februari 2 söndagen i fastan

VARGÖNS KYRKA KL. 11

Gudstjänst, präst Sven Bild.

NORRA BJÖRKE KYRKA KL. 11

Gudstjänst med delar av Åsaka-Björkekören, präst Petra Waller.

GÄRDHEMS KYRKA KL. 17

Gudstjänst, präst Petra Waller.

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap,
könsstypning och andra övergrepp.

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223

svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

STILLA NATT - EN ÄLSKAD JULPSALM

Kristus till jorden är kommen, oss är en Frälsare född.

Julen är starkt förknippad med sång och musik. Psalmerna klingar i våra kyrkor där vi lovsjunger det lilla barnet i krubans halm, Kristi födelse. Strofen i rubriken är välkända ord hämtade ur psalm 114, *Stilla Natt* - en av våra mest älskade julpsalmer. Den sjungs och spelas runtom i den kristna världen i olika sammanhang under jultiden och har blivit kallad julpsalmernas psalm. Första gången den sjöngs var i midnattsmässan på julafton 1818 i S:t Nicholas kyrka i byn Oberndorf, Österrike, några mil norr om Salzburg. Då framförde vännerna och upphovsmännen prästen Joseph Mohr och organisten (och läraren) Franz Gruber den till gitarr.

Samma morgon hade Joseph gått till Franz och bett honom komponera en melodi för två röster och kör samt ett gitarrackompanjement till denna sex verser långa dikt/julsångstext som han skrivit två år tidigare. Franz ordnade detta och vännerna sjöng alltså sången senare på natten, tillsammans med en kör.

Orgeln i kyrkan var inte den bästa och lagades ett flertal gånger av en orgelbyggare från Zillertal i Tyrolen. Vid ett tillfälle fick han tag på en sida av *Stille Nacht* och tog med den hem. Nu börjar psalmens resa ut i världen, först känd som en tyrolsk folksång. Några sjungande familjer från orgelbyggarens hemby tog med sången på sina turnéer och den framfördes bl a i New York 1839. Nu sprids *Stilla Natt* på allvar.

Den version vi har i vår psalmbok har förkortats till tre verser och översattes först ganska fritt av Oscar Mannström i början av 1900-talet för att sedan slutligen omarbetas av Torsten Fogelqvist inför arbetet med 1937 års psalmbok.

En biblisk tolkning av texten visar vad Kristi födelse bl a innebär; ”Räddningstimman för världen slår” – en ny tid inleds där mörkret ger vika och ett jubelår börjar. Ett jubelår är det friår israeliterna skulle fira vart femtionde år då alla slavar släpptes fria, och som blåstes in med hjälp av ett ”Jubel” - hebreiska för vädurshorn.

En intressant iakttagelse är att i vers 1 och 3 konstaterar sångarna själva att Frälsaren är född; ..., **oss** är en Frälsare född, medan det i vers två är en hälsning från änglarna till dig & mig;..., **eder** är Frälsaren född.

Källor: *Psalmernas väg*, Band 1 och *Våra älskade psalmer*, Per Harling.

ANNA DAHLQVIST
Kyrkomusiker
Gårdhems församling

Drop in dop och vigsel

Få saker är så stort som när två människor väljer att dela livet tillsammans. Det är precis det vigselgudstjänsten handlar om – att bekräfta kärleken till varandra.

På ett enklare sätt får ni nu chansen att uttrycka er kärlek och vi får chansen att uttrycka Guds kärlek.

Var
Västra Tunhems kyrka

När
14/2 2021
Dop kl. 11-13
Vigslar kl. 13-16

Hur
Kom som ni är!

*Detta
ingår:*

Lokal för vigsel
Präst
Musik i kyrkan
Kaffe och tårta
Fotografering

Det enda ni behöver göra är att ansöka om hindersprövning via Skatteverket i god tid. Ta med er det giltiga intyget samt giltiga id-handlingar till församlingshemmet Kyrkstugan.

Undrar ni över något ring gärna:
Församlingsexpeditionen tfn: 0521-26 58 50

Mer information om dop och vigsel finns på vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/tunhem

Söt
pappersängel

Det här behöver du:
Papper, band och snöre

Ta ett mönstrat A4 papper
och vik hela pappret fram
och tillbaka. Vik det sedan
på mitten och knyt ett fint
band runt.

Camillas

JULPYSSEL

Pappers-
granar

Det här behöver du:
Mönstrat papper, lim och
snöre

Klipp ut tre cirklar av
mönstrat papper, vik cirk-
larna på mitten två gånger
och limma ihop dem som
på bilden.

Snögubbar
av toarulle

Det här behöver du:
Toarulle, vitt papper, lim,
tuschpennor, kvistar
Klipp ut vitt papper och
limma på en toarulle,
dekorera med ögon och
rita dit knappar, mun och
ögonbryn. Limma gärna på
kvistar.

SLIMETOKIG? PROVA OOBLECK

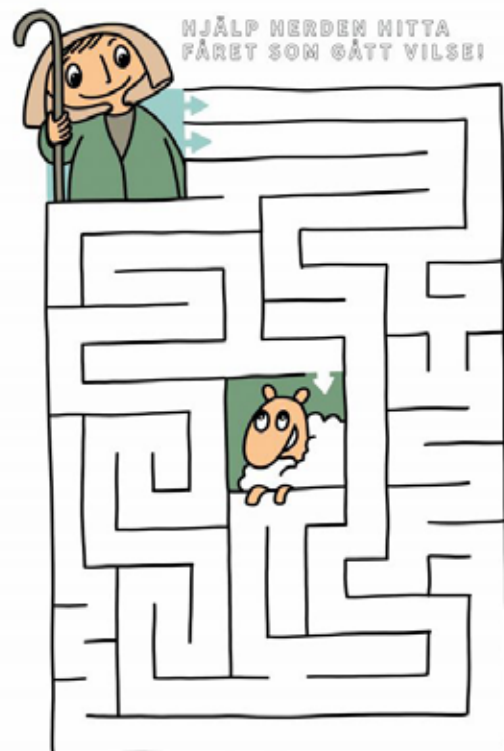
När man knådar vätskan blir
den hård men när man släpper
den blir den lös! Man kan slå på
vätskan utan att det skvätter.
Och som att detta inte vore
nog, man kan GÅ på vätskan.

DU BEHÖVER:
Eko majsstärkelse, 4 dl
Vatten, 2 dl

GÖR SÅ HÄR:
1. Blanda vatten med majs-
stärkelse och färgsättning i en
skål. Man kan hålla i lite kara-
mellfärg också.
2. Klart!

HELT GIFTFRITT!

Källa: ekotipset

www.meandmyhousestore.com

Provtryckning av gravstenar

Foto: Helen Andersson/Västra Tunhems pastorat

Det är en mäktig känsla när man slår i gravboken och konstaterar att vi har över 4 000 gravstenar på våra kyrkogårdar. Många av dessa har stått väldigt länge och behöver nu ses över.
Läs mer om vad detta innebär!

Kyrkogårdsförvaltningen är skyldiga att se till att kyrkogården är en säker miljö, både för besökare och anställda. Gravstenar som är dåligt förankrade kan utgöra en fara och det har förekommit att människor skadats allvarligt av vältande gravstenar.

Centrala Gravvårdskommittén, CGK ett nätverk med representanter från:

- Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
- Föreningen Sveriges kyrkogårdschefer
- Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
- Stenindustrin

har tagit fram riktlinjer för stensäkringsarbetet. CGK rekommenderar att gravstenar över 30 cm skall provtryckas vart femte år. Arbetsmiljöverket har till uppgift att inspektera arbetsmiljön på begravningsplatserna och kan kontrollera om huvudmannen genomför regelbundna provtryckningar.

HUR GÅR DET TILL?

Vi kommer att kontrollera att alla gravstenar på kyrkogården klarar av ett tryck på 35 kg (350N), har två rostfria dubbar om den står på synlig sockel samt att stenen är förankrad och inte lutar mer än vad som är godkänt.

De gravstenar som inte håller för detta tryck kommer att läggas ned försiktigt med texten upp. Arbetet kommer att pågå under vintern/våren 2020-2021.

VAD HÄNDER MED DE NEDLAGDA STENARNA?

Kyrkogårdsförvaltningen skickar ett informationsbrev till gravrättsinnehavaren med uppmaning att ordna så att gravanordningen får en säker montering. Efter ommonteringen kommer vi att kontrollera att stenen är säkert monterad. För en säker montering av gravanordning kan ett stenhuggeriföretag anlitas och monteringen ska ske i enlighet med CGK:s anvisningar.

Kontakta gärna Ulf Eklund, kyrkogårdschef om du har några frågor.

tfn: 0521-26 58 55

e-post: ulf.u.eklund@svenskakyrkan.se

hemsida: www.svenskakyrkan.se/tunhem

Kyrkan i vår vardag – *ett axplock av händelser!*

Två flickor ur ”Ska-ut-gruppen” i Velanda.
Foto: Petra Waller

Friluftsgudstjänst vid Skogskojan i Velanda.
Velandaorkstern spelade.
Foto: Petra Waller

”Ska-ut gruppen” på väg ut i skogen.
Foto: Petra Waller

KONTAKT

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/tunhem

E-POST FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN

vastra-tunhem.pastorat@svenskakyrkan.se

E-POST KYRKOGRÅDSFÖRVALTNINGEN

tunhem.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Manne Bennehed, kyrkoherde	070-278 54 76 0521-26 58 51
Sven Bild	070-522 14 10
Elisabeth Tengler	072-732 60 28
Petra Waller	070-608 85 67

KANTORER

Lars Eklund	072-251 61 19
Anna Dahlqvist	070-285 75 08
Karin Helgesson	073-923 84 26

DIAKONER

Elisabeth Larsson	070-464 48 39
Helena Nylén	070-372 28 57

FÖRSAMLINGSASSISTENTER/PEDAGOGER

Niklas Johansson	072-516 45 00
Lena Lundskog	073-394 48 22
Camilla Svensson	070-325 78 76
Rasmus Lindén	076-265 30 60

KYRKVAKTMÄSTARE

Marie Lindmark	076-845 61 25
Bjarne Öhman	070-250 11 77
Vaktmästare	073-367 09 06

KYRKOGRÅDSVAKTMÄSTARE

Arbetsledare: Ulf Alexandersson	070-394 86 32
Västra Tunhems kyrkogård	073-372 25 73
OBS! Tel tid må-fr 9.30-11.30	
Gårdhems kyrkogård	070-394 86 32
Väne Åsaka kyrka och kyrkogård	076-830 10 89
Norra Björke kyrka och kyrkogård	070-279 44 23

ADMINISTRATION

Församlingsexpeditionen	0521-26 58 50
Telefontid: må, ti, to, fr 9-12, on 12.30-15.30	
Kanslichef	0521-26 58 53
Ekonomiassistent	0521-26 58 54
Kyrkogårds- och fastighetschef	070-207 49 99
Kyrkogårdsförvaltning, assistent	0521-26 58 56

